

KRITERIJI VREDNOVANJA UČENIČKIH POSTIGNUĆA U NASTAVNOM PREDMETU BIOLOGIJA

Elementi vrednovanja definirani su predmetnim kurikulumom nastavnog predmeta Biologija i obuhvaćaju Usvojenost bioloških koncepata i Prirodoznanstvene kompetencije.

Ocjene iz oba elementa vrednovanja jednakso su vrijedne u formiranju zaključne ocjene.

Na prvom nastavnom satu (uvodni sat) učenicima je detaljno pojašnjen način vrednovanja prema elementima vrednovanja u imeniku. (Dogovor je da će svi učenici imati bar 4 ocjene u svakom polugodištu , po dvije iz svakog elementa vrednovanja).

❖ **Usvojenost bioloških koncepata** obuhvaća:

- ✓ poznavanje temeljnih bioloških pojmoveva
- ✓ objašnjavanje temeljnih bioloških procesa i pojava
- ✓ objašnjavanje međuodnosa i uzročno-posljedičnih veza u živome svijetu te međuvisnosti žive i nežive prirode
- ✓ primjenu znanja i rješavanje problemskih zadataka s pomoću usvojenog znanja.

❖ **Prirodoznanstvene kompetencije** obuhvaćaju:

- ✓ vještina izvođenja praktičnih radova
- ✓ razvijenost istraživačkih vještina
- ✓ prikazivanje, analiza i tumačenje rezultata istraživanja
- ✓ korištenje različitih izvora znanja
- ✓ kompetencije rješavanja problema i predlaganje vlastitih rješenja
- ✓ izvođenje praktičnih i istraživačkih radova, izradu modela, praćenje životnih ciklusa, proučavanje prirodnih procesa, sekcije, izradu herbarijske i/ili zoološke zbirke, prezentacije, seminare, postere, eseje, oblikovanje različitih grafičkih organizatora itd.

	Elementi vrednovanja	
	Usvojenost bioloških koncepata	Prirodoznanstvene kompetencije
Ocjene	Učenica/učenik:	Učenica/učenik:
Dovoljan (2)	- prepoznaće temeljne biološke pojmove i reproducira ih - slabo uviđa međuodnose u živome svijetu	- pri izvođenju praktičnog rada i provođenju istraživanja treba kontinuiranu pomoć, ali se trudi primijeniti osnovna pravila

	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje biološke pojave i procese nejasno i bez dubljeg razumijevanja, a obrazlaže površno te u navođenju primjera koristi samo primjere iz obrade - nabraja faze nekog procesa, ali ne može ga samostalno opisati i izvesti zaključke - čak i uz pomoć učitelja slabo i nesigurno primjenjuje znanje 	<ul style="list-style-type: none"> - opažanja su manjkava kao i argumentacija dobivenih rezultata - rijetko izrazi vlastito mišljenje - slabo se služi dodatnim izvorima znanja i teško procjenjuje točnost ili relevantnost u dodatnoj literaturi - djelomično točno prikazuje rezultate istraživanja, a tumačenja rezultata su jako manjkava
Dobar (3)	<ul style="list-style-type: none"> - razumije osnovne obrađene sadržaje, ali ih ne primjenjuje u novoj situaciji niti potkrepljuje vlastitim primjerima - nesigurno objašnjava uzročno-posljedične veze u živome svijetu - u rješavanju problemskih zadataka i prikazivanju međuodnosa u živome svijetu treba pomoći učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno samostalno izvodi praktične radove, ali rado u njima sudjeluje te nastoji oponašati druge - nedovoljno samostalno provodi istraživanje i primjenjuje usvojeno teorijsko znanje - vidljivi su propusti u opažanju, a u raspravama sudjeluje samo povremeno - prikazivanje i argumentacija rezultata nije dovoljno precizna te treba pomoći učitelja - uz pomoć prepoznaće ili postavlja istraživačka pitanja i služi se dodatnom literaturom
Vrlo dobar (4)	<ul style="list-style-type: none"> - uspješno objašnjava naučeno - služi se usvojenim znanjem i navodi vlastite primjere te logično obrazlaže prirodne zakonitosti uz rijetke poticaje ili pomoći učitelja - povezuje naučene nastavne sadržaje sa svakodnevnim životom - uglavnom samostalno rješava problemske zadatke te objašnjava 	<ul style="list-style-type: none"> - precizno izvodi praktične radove - u provođenju istraživanja u potpunosti slijedi zadane etape uz manju pomoći u formuliranju istraživačkog pitanja - samostalno prikazuje rezultate istraživanja, analizira ih, izvodi zaključke i prezentira rezultate rada - uspješno samostalno opaža te često sudjeluje u raspravama i interpretacijama

	biološke procese, uzročno-posljedične veze i međuodnose u živome svijetu	- samostalno odabire adekvatnu literaturu i njome se služi
Odličan (5)	<ul style="list-style-type: none"> - usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama i na složenijim primjerima - uspješno primjenjuje stečeno znanje te korelira usvojeno sa srodnim gradivom - samostalno rješava najsloženije problemske zadatke - samostalno uočava i tumači uzročno-posljedične veze i međuodnose u živome svijetu navodeći vlastite primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno osmišljava praktične radove te pokazuje originalnost i kreativnost u njihovu izvođenju - samostalno postavlja istraživačka pitanja i na temelju njih osmišljava istraživanja, a rezultate rada kreativno prikazuje i argumentira uočavajući povezanost promatranih promjena s usvojenim nastavnim sadržajima i svakodnevnim životom - redovito sudjeluje u raspravama i interpretacijama - uspješno se služi dodatnom literaturom i izvorima te procjenjuje točnost podataka u dodatnoj literaturi

Vrednovanja učeničkih postignuća u nastavnom predmetu PRIRODA

U predmetnom kurikulumu Prirode definirana su dva elementa vrednovanja:

Usvojenost prirodoslovnih koncepata i Prirodoznanstvene kompetencije.

Ocjene iz oba elementa vrednovanja **jednako su vrijedne** u formiraju zaključne ocjene.

	Elementi vrednovanja	
	Usvojenost prirodoslovnih koncepata	Prirodoznanstvene kompetencije
Ocjene	Učenica/učenik:	Učenica/učenik:

Dovoljan (2)	<ul style="list-style-type: none"> - dosjeća se ključnih pojmova, ali ih reproducira uglavnom bez razumijevanja - opisuje pojave i procese u prirodi, nejasno i/ili obrazlaže površno bez razumijevanja - za objašnjenja ključnih pojmova koristi samo primjere koji su navedeni u udžbeniku - odgovara samo na pitanja iz udžbenika, reproducirajući uvježbane odgovore, bez razumijevanja temeljnih koncepata. - primjena znanja je nesigurna i traži stalnu pomoć učitelja - problemske zadatke rješava uz stalno vođenje i pomoć učitelja - treba stalni poticaj u rješavanju školskih i domaćih zadataka 	<ul style="list-style-type: none"> - pri izvođenju praktičnog rada i provođenju istraživanja treba stalnu pomoć i vođenje učitelja ili drugog učenika - uz pomoć i usmjeravanje učitelja opaža i postavlja pitanja povezana s predmetom opažanja - uz pomoć bilježi i prikazuje rezultate istraživanja, a zaključke ne izvodi samostalno - treba stalno upozoravanje na urednost i preglednost bilježaka
Dobar (3)	<ul style="list-style-type: none"> - uglavnom razumije osnovne sadržaje, uz moguće teškoće u primjeni ključnih pojmova u novim situacijama - nesigurno i/ili nepotpuno objašnjava uzročno-posljedične veze u prirodi pa je potrebna podrška učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - pri izvođenju praktičnog rada i provođenju strukturiranog istraživanja treba usmjeravanje učitelja - uz vođenje opaža i postavlja pitanja povezana s predmetom opažanja - uz pomoć bilježi i prikazuje rezultate istraživanja i donosi zaključke

	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osnovne prirodoslovne koncepte na primjerima iz udžbenika i/ili primjerima koji su obrađeni na nastavi - rješava jednostavnije problemske zadatke uz usmjeravanje učitelja - povremeno treba poticaj za rješavanje školskih i domaćih zadataka 	<ul style="list-style-type: none"> - uredno vodi bilješke
Vrlo dobar (4)	<ul style="list-style-type: none"> - razumije obrađene sadržaje i primjenjuje ključne pojmove, a povremeno je potrebna podrška u primjeni znanja u novim situacijama - povezuje osnovne prirodoslovne koncepte na primjerima iz udžbenika i/ili primjerima koji su obrađeni na nastavi - redovito izvršava školske i domaće zadatke - objašnjava uzročno-posljedične veze u prirodnim pojavama uz minimalnu podršku učitelja - povezuje sadržaje sa svakodnevnim životom - uglavnom samostalno rješava jednostavnije problemske zadatke 	<ul style="list-style-type: none"> - izvodi jednostavna istraživanja prema uputi i zadanoj strukturi - opaža i postavlja pitanja povezana s predmetom opažanja - bilježi i prikazuje rezultate istraživanja te na njihovoј osnovi raspravlja o mogućim zaključcima - izvodi zaključke uz usmjeravanje ili na temelju zadane strukture istraživanja - pregledno prikazuje rezultate istraživanja

Odličan (5)	<ul style="list-style-type: none"> - razumije i povezuje osnovne prirodoslovne koncepte na primjerima iz udžbenika i/ili primjerima koji su obrađeni na nastavi, a može navesti i vlastite primjere - usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama - samostalno rješava problemske zadatke - uočava i tumači uzročno-posljedične veze logično se koristeći ključnim pojmovima te navodi i vlastite primjere 	<ul style="list-style-type: none"> - provodi jednostavno istraživanje: opaža, postavlja pitanja povezana s predmetom opažanja, prepoznaće istraživačka pitanja, bilježi i prikazuje rezultate te zaključuje na temelju svojih rezultata i podataka iz drugih izvora - pregledno, uredno i logično prikazuje rezultate istraživanja - raspravlja o svojim rezultatima, uspoređujući ih s rezultatima drugih učenika - uočava uzročno-posljedične veze
------------------------------	--	--

Važan dio vrednovanja su BILJEŠKE kojima se prati rad, ali i napredovanju učenika/učenice te njegov/njezin odnos prema radu te rubrike za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje. Osim toga važne su povratne informacije kao dio vrednovanja za učenje i kao učenje, te usmeno formativno vrednovanje kao povratna informacija za učenika u procesu poučavanja i učenja.

Nagrađuje se pohvalom redovita aktivnost , sudjelovanje u razgovoru tijekom nastavnog sata sa ciljem da se kod učenika razvijaju vještine komuniciranja. Pohvaljuje se pisanje domaće zadaće čime se potiču radne navike, samostalnost i odgovornost prema radu. Pohvala se izriče usmeno tijekom nastave ili se upisuje kao bilješka u e – dnevnik.

- FORMATIVNO VREDNOVANJE uz pomoć dijagnostičkih testova i kvizova kao što su Forms, Kahoot i slični digitalni alati - usmjeravaju učenika u procesu učenja , povratna informacija
- FORMATIVNO VREDNOVANJE (VZU) - praćenje i poticanje na učenje , povratne informacije (izlazne kartice s tri do pet pitanja na kraju aktivnosti ili nastavnog sata)
- Potrebno je što češće uključivati učenike u proces vrednovanja (provoditi samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje) kako bi učenici razmišljali što više o vlastitom napretku u procesu učenja.

- SUMATIVNO VREDNOVANJE esejskih radova na zadanu temu (povezivanje naučenog sa svakodnevnim životom i/ ili vlastitim iskustvom)
- SUMATIVNO VREDNOVANJE - izrada plakata i umnih mapa (u digitalnom obliku ili u papirnatom obliku)
- SUMATIVNO VREDNOVANJE (rješavanje problemskog zadatka, izvođenje pokusa, praktični rad, istraživački rad ,sudjelovanje u projektu)
- SUMATIVNOM VREDNOVANJU prethodi izrada RUBRIKA sa sastavnicama koje predlaže učiteljica, ali i učenici daju svoje prijedloge (aktivno sudjeluju u procesu vrednovanja – sastavljanju tablice s opisanim razinama ostvarenosti kriterija za pojedine sastavnice).
- PISMENE PROVJERE (usvojenost, razumijevanje i primjena nastavnih sadržaja) se unaprijed najavljuju, a datum se upisuje u e- dnevnik. Učenici pišu jednu pisanu provjeru u svakom polugodištu nakon obrađene cjeline . U slučaju izvođenja nastave na daljinu nema PISMENIH PROVJERA.
- Za pozitivnu ocjenu učenik treba postići minimalno 40 % ukupnih bodova na testu ; 55 – 65 % (dobar) ; 65 – 80 % (vrlo dobar) ; više od 80 % (odličan). U pismenoj provjeri trebaju biti različiti zadaci (koji provjeravaju različite razine usvojenosti ishoda (obuhvaćene sve razine kognitivnih procesa od prisjećanja i prepoznavanja do razumijevanja, primjene i analize).
- Na prvom nastavnom satu je dogovorenko da se negativna ocjena mora ispraviti u roku od dva tjedna. Test treba ponoviti u slučaju većeg broja negativnih ocjena.
- PRAKTIČAN RAD / ISTRAŽIVAČKI RAD / POKUS :
 - ocjenjuje se sistematičnost (izvođenje i opisivanje po etapama istraživanja, unošenje podataka, prikaz rezultata i slično), usvojenost sadržaja uz sposobnost zaključivanja, točnost u izvođenju zaključka i urednost skice, crteža, grafa te priložene fotografije.
- Ocjenjuje se rad u paru ili grupni rad (izrada plakata u digitalnom obliku i izlaganje na izabranu ili određenu temu).
- U imenik se redovito upisuju BILJEŠKE o motiviranosti učenika za nastavne sadržaje, aktivnost na satu i napredak u učenju (razina usvojenosti bitnih ishoda). U bilješkama se posebno pohvaljuju učenici koji pohađaju dodatnu nastavu i sudjeluju na natjecanjima iz znanja.

AKTIV BIOLOGIJE :

Mladenka Fafandel ,voditeljica

Ivana Rimac i Marija Fabijanić, suradnice

